

ОМОФОНИ В СУЧАСНІЙ НІМЕЦЬКІЙ МОВІ

У статті виділено омофони сучасної німецької мови, проаналізовано їх кількісний і якісний склад, встановлено причини їх появи та запропоновано їх частиномовну, фонетичну і морфологічну типології.

Серед досліджених нами 190 омофонічних парадигм 82 утворені зі слів однієї частини мови і 108 містять міжчастиниомовні омофони. Джерелом появи лексичних омофонів є збіги у фонетичному розвитку генетично різних слів, лексико-граматичних і граматичних омофонів – морфологічна видозміна одного з компонентів омофонічного ряду.

Омофонію звично трактують як явище, що перебуває на периферії усної і письмової комунікації і нерідко перешкоджає їх нормальному ходу. Омофони ілюструють обмеженням і, як правило, несистематизованим набором прикладів, що створює враження про їх випадкову генезу, незначний обсяг і нерегулярне функціонування. Якщо омонімам у лінгвістиці приділено значну увагу, то омофони згадують лише побіжно як репрезентацію мовного явища [1: 31-43; 2: 16-17; 3: 170-175]. Причиною цього, очевидно, була відсутність спеціальних словників омофонів, оскільки на основі тлумачних чи двомовних словників зробити вибірку омофонів важко. З виданням словника Й. Ріме [4] можна глибше проникнути в явище омофонії в німецькій мові.

У лінгвістичній літературі прийнято поділяти омофони за аналогією до омонімів на лексичні і граматичні. Лексичні омофони збігаються за звучанням у всіх граматичних формах, як-от: рос. *кампания* – *компания*, *запевать* – *запивать*. Набагато частіше трапляються граматичні омофони – збіг у звучанні лише окремих форм слів, наприклад: рос. *вынесите* – *вынесете*, *здание* – *здания* – *здании* тощо. Граматичні омофони можуть бути формами одного слова, ненаголошені закінчення яких вимовляють одинаково: рос. *согласится* – *согласится*, *стало* – *стала*. Іноді граматичні омофони є формами споріднених слів: рос. *плач* – *плачь*. Частіше трапляються граматичні омофони – форми неспоріднених слів, які належать або до однієї частини мови, або до різних: рос. *плод* – *плот* (іменники), *везти* – *вести* (дієслова), *лечь* – *лесть*, *сторожил* – *старожил* (дієслово – іменник), *сома* – *сама* (іменник – займенник), *пять* – *пять* (іменник – числівник) тощо [5].

До омофонії відносять також випадки збігу за звучанням слова і словосполучення або двох словосполучень. При цьому різниця в написанні полягає не в різному графічному оформленні, а в розстановці пробілів: рос. *под нос* – *поднос*, *не мой* – *немой*. Можливі також деякі розходження в буквенному складі при повному збігу звучання: рос. *в деле* – *вдели*, *с тарой* – *старый*.

Глибинною причиною появи омофонів у будь-якій мові є той факт, що на письмі немає взаємно-однозначної відповідності між фонемами і графемами – такого співвідношення, коли кожна графема передає лише одну фонему. Тобто, до омофонії веде поліграфемність – можливість позначення однієї й тієї ж фонему або диференційної ознаки фонему різними графемами [4: 3-4]. Так, в англійській мові фонему [s] можуть передавати буквами *c* (*cinema*) і *s* (*singer*); у французькій мові фонема [v] позначають і літерою *v* (*voyage*), і літерою *w* (*wagon*); у німецькій мові для позначення фонему [f] використовують літери *f* (*Fabrik*), *v* (*Vater*) і буквосполучення *ph* (*Photo*); у російських словах каска і указка літери *c* і *з* передають однаковий глухий звук.

Іншою вагомою причиною появи омофонів є дія фонетичних мовних законів. Так, у російській мові існує багато омофонів через однакову вимову голосних *о* / *а*, *е* / *я* / *и* в ненаголошеній позиції, як-от: рос. *дуло* – *дула*, *посветить* – *посвятить* тощо. Крім того, появу низки омофонів зумовив закон регресивної асиміляції за дзвінкістю / глухістю, а також оглушення дзвінких приголосних у кінці слова, як-от: рос. *арабка* – *арапка*, *вперемежку* – *вперемежку*. Омофони можуть виникати і тому, що буква *ь* в кінці слова після шиплячих має лише граматичне значення і не впливає на вимову. Нерідко інфінітив і форму 3-ї особи того ж дієслова вимовляють однаково, як-от: рос. *решишься* – *решишься*, *вернется* – *вернется*. Іноді два слова збігаються за звучанням через наявність приголосних, які в одному зі слів не вимовляються: рос. *костный* – *косный*. Причиною появи деяких омофонів є вимова звука [в] на місці букви *г* у формі родового відмінку прикметників: рос. *острого* – *острова*. Розрізняються написанням першої літери загальні і власні назви, які збігаються за звучанням: рос. *вена* – *Вена*, *роман* – *Роман* [6: 94-101].

Поява омофонів в англійській мові зумовлена різним позначенням на письмі одного приголосного звука, наприклад: *whole* "цілий" – *hole* "діра", *knew* "знав" – *new* "новий". Низка омонімів розрізняються позначенням однакових голосних звуків або дифтонгів: *weak* "слабкий" – *week* "тиждень", *blue* "синій" – *blew* "дув", *fair* "прекрасний" – *fare* "поїздка". У багатьох словах по-різному позначені і приголосні, і голосні: *know* "знати" – по "ні", *sight* "зір" – *site* "місцезнаходження". Існують не тільки омоніми, але й

омофонічні ряди слів з однаковою вимовою: *whether* "чи" – *wether* "баран" – *weather* "погода", *write* "писати" – *right* "правий" – *rite* "обряд" [5].

У французькій мові існує велика кількість слів або слівформ, які збігаються за вимовою внаслідок того, що багато кінцевих букв не вимовляють. Трапляються не лише пари омофонів, як-от: *pain* "хліб" – *pin* "сосна"; *soie* "шовк" – *soi* "себе", але й ряди омофонів з трьох – шести слів, наприклад: *mère* "мати" – *mer* "море" – *maire* "мер"; *père* "батько" – *paire* "пара" – *pair* "парний".

На відміну від омофонії в російській, англійській чи французькій мовах, омофони в сучасній німецькій мові досі залишаються поза увагою дослідників. Варто зазначити, що в німецькій мові склалася в плані омофонії особлива ситуація, оскільки уніфікація письмової норми відбулась значно раніше усної. Німецька орфографія формувалася загалом у ранньовісньонімецький період розвитку мови (1350-1650 pp.), а єдині орфоепічні норми оформилися остаточно у XIX столітті. У 1888 р. відбулась нарада представників німецьких театрів і філологів-германістів з проблем орфоепії, яка увінчалась виходом книги "Die deutsche Bühnenaussprache" (Німецька сценічна вимова). Вироблені орфоепічні норми поступово закріплювалися в установах і школах. У 1908 році вийшло нове видання цієї нормативної праці, до якої було додано фонетичний словник [4: 6].

Крім істотної різниці в часі уніфікації написання і вимови, німецьку мову характеризує складна система орфографічних правил [7: 43]. Німецький правопис оснований мінімум на восьми різних орфографічних принципах – фонетичному, морфологічному, граматичному, історичному, диференційному, транслітераційному, транскрипційному і цитатному. При цьому лише перші три принципи є мотивованими, оскільки стосуються живої мови і зрозумілі мовцям, а решта 5 – немотивовані. Вони відбивають історичний розвиток слова під дією внутрішньомовних законів, відображають правопис запозичених слів у мові-джерелі або виникають спонтанно, як-от: уживання літери *v* замість *f* у слові *Vater*.

Принципи співвідношення фонем і літер у німецькій мові детально опрацьовані в монографії О. І. Стеріополо "Теоретичні засади фонетики німецької мови" [7: 50-55]. Так, одну фонему [i:] можна передавати на письмі графемами *i*, *ie*, *ih*, *ieh*, *ee*, *y*, як-от: *Kino*, *Liebe*, *ihr*, *Vieh*, *Jeep*, *Zylinder*; фонему [ø:] можна реалізувати на письмі літерами *ö*, *öh*, *oe*, *eu*, наприклад: *lösen*, *fröhlich*, *Goethe*, *Friseur* тощо [7: 50-51]. З огляду на співвідношення фонем і графем у німецькій мові можна згрупувати омофони у парадигми, які складатимуть асоціативну групу слів, у якій одна одиниця протиставлена іншій за визначеною ознакою як у плані змісту, так і в плані вираження.

Мета нашого дослідження – виділити омофони сучасної німецької мови, проаналізувати їх кількісний і якісний склад, встановити причини їх появи та запропонувати їх частиномовну, фонетичну і морфологічну типологію. Для дослідження омофонів використано словник омофонів "Однакова вимова – різне написання" Й. Ріме [4], який містить 170 оморядів омофонів (375 ЛО). Кількість омонімів в оморядях варіює від двох до чотирьох компонентів, наприклад: 1) омофонічні пари: *Äsche* "хариус" – *Esche* "ясень", *Bad* "ванна" – *bat* "просив"; 2) трикомпонентні оморяди: *backen* "пекти" – *Backen* "щоки" – *Bakken* "круп"; *Färse* "телиця" – *Ferse* "п'ята" – *Verse* "вірші"; 3) чотирикомпонентні оморяди: *Waise* "сирота" – *weise* "мудрий" – *weise* "вказую" – *Weise* "мудрець".

Під час роботи з тлумачними словниками вибірка Й. Ріме була доповнена 20-ма оморядами (40 омофонів), відсутніми в словнику омофонів, як-от: *die Vornahme* "проведення" і *der Vorname* "ім'я"; *Rabat* "Рабат" (столиця Марокко) і *der Rabatt* "знижка". Загальна кількість омофонів сягла 415 лексичних одиниць, серед яких найбільша кількість припадає на іменники (209), далі слідують за спадом дієслова (138), прикметники (24), прислівники (13), займенники (7), прийменники (4), сполучники (3) і артиклі (2). По одному омофону зафіксовано серед числівників, часток і вигуків. До омофонічних рядів входять також 11 морфем (префіксів і суфіксів) і 1 аббревіатура.

У результаті поділу досліджуваних омофонів на лексичні, лексико-граматичні і граматичні встановлено, що найбільш часто трапляються лексико-граматичні омофони (114 омофонічних рядів), як-от: *die Fiber* "волокно" і *das Fieber* "гарячка"; *der Cup* "кубок" і *das Kap* "мис". Далі слідують за спадом лексичні омофони (48 оморядів), як-от: *die Lärche* "модрина" і *die Lerche* "жайворонок" і граматичні омофони (28 оморядів): *die Stämme* від *der Stamm* "стовбур" і *stemme* від *stemmen* "видовбувати".

Нами виявлено три групи парадигм лексичних омофонів серед іменників, дієслів і прикметників:

1) за довготою і короткістю голосних, як-от:

i – ie: *das Lid* "повіка" (< дзн. *(h)lit*, свн. *lit* "покришка") і *das Lied* "пісня" (< дзн. *liod*, свн. *liet* "походження неясне");

oh – o: *die Sohle* "підшва" (< дзн. *sola* mhd. *sole*) і *die Sole* "розсіл" (снн. *sole* < свн. *sul*, *sol* "соляний розчин");

äe – eh: *säen* "сіяти" (< дзн. *säen*, свн. *sajen*, *säen*) і *sehen* "бачити" (свн. *sehen*, дзн. *sehan* "переслідувати (очима)");

äu – eu: *gräulich* "сіруватий" (< свн. *grāo*, ahd., *grā* "мерехтливий, блискучий") і *greulich* "огидний" (< свн. *grüuwelich* "жахливий").

Омофонічні пари з німецькими словами можуть складати й запозичення, наприклад: *die Bohle* "брус" (свн. *bole*) і *die Bowle* "крюшон" (анг. *bowl*). Трапляються також випадки омофонії запозичень, як-от: *die Miene* "вираз обличчя" (< фр. *mine* "морда") і *die Mine* "копальня" (< фр. *mine* "залежі руди").

2) за короткістю голосних, які відрізняються рядом творення: *die Blässe* "блідість" (< свн. *blas* "лисий, незначний") і *die Blesse* "біла пляма на лобі тварини" (свн. *blasse*, двн. *blassa* "блідий");

3) за дзвінкістю / глухістю приголосних у кінці слова або складу внаслідок дії закону оглушення приголосних: *das Werk* "діяльність, завод" (ahd. *wercc*, mhd. *werk*, *werch* "плетиво") і *das Werg* "пакля" (ahd. *wercc*, mhd. *werk*, *werch* "відходи"); *der Mob* "бідний люд" (анг. *mob* "натовп") і *der Mopp* "щітка для натирання підлоги, швабра" (анг. *mop* < frz. *mappe* < lat. *mappa* "ганчірка").

Лексико-граматичні омофони збігаються звуковим комплексом і диференціюються не тільки орфографічно й семантично, але й граматично. Розглянемо спочатку численну групу лексико-граматичних омофонічних рядів за довготою голосних і опозицією роду, як-от: *die Fee* "фея" (двн. *feie*, феї; лат. *fatum*) і *das Feh* "біляче хутро" (двн. *vech*); *der Mohr* "мавр" (лат. *maurus*, двн. *mor*, свн. *mōr*) і *das Moor* "болото" (двн. *muor*, свн. *muor*); *die Wahl* "вибір" (двн. *wala*, свн. *wale*) і *der Wal* "кіт" (двн., свн. *wal*). Цей тип омофонів включає також іншомовні слова, як-от: *das Cafe* "кафе" (франц. *café*) і *der Kaffee* "кава" (тур. *kahve*, араб. *quahwa*); *der Peer* "пер" (англ. *peer* < дфр. *per* < лат. *par* "рівний, однаковий") і *die Pier* "пристань" (англ. *pier* < лат. *pera*).

Наступну групу омофонічних парадигм характеризує опозиція форм множини: *die Ahle* "шило" (двн. *ala*, свн. *äle*) і *die Aale* (мн. від *der Aal*) "утор" (двн. *ala*, свн. *äle*); *die Geste* "жест" (< лат. *gestus*) і *die Gäste* (мн. від *der Gast*) "гість" (< ahd. *gast*, mhd. *gast*); *die Welle* "хвиля" (< двн. *wella*, свн. *welle*) і *die Wälle* (мн. від *der Wall*) "вал" (< свн. *wal*).

Велику групу лексико-граматичних омофонів утворюють дієслова, при цьому один з членів оморяду стоїть в початковій формі (інфінітиві), а інші – у формі:

а) претериту: *schellten* від *schellen* "дзвонити" (двн. *scellan*, свн. *schellen*) і *schelten* "сварити" (двн. *sceltan*, свн. *schelten*); *reiheten* від *reihen* "ставити в ряд" (двн. *rihan*, свн. *rihen*) і *reiten* "їхати верхи" (двн. *ritan*, свн. *riten*); *wallten* від *wallen* "вирувати" (двн. *wallan*, свн. *wallen*) і *walten* "керувати" (двн. *waltan*, свн. *walten*);

б) претериту умовного способу: *sprängen* від *springen* "стрибати" (двн. *springen*, свн. *springen*) і *sprengen* "підрипати" (двн., свн. *sprengen*); *sängen* від *singen* "співати" (двн. *singan*, свн. *singen*) і *sengen* "обпалювати" (свн. *sengen*).

Для граматичних (формальних) омофонів характерний фонетичний збіг граматичних форм різних лексем, розмежованих орфографічно й семантично. Граматичні омофони охоплюють здебільшого дієслівні форми: 1) 3 ос. одн. теперішнього часу від різних дієслів: *reißt* від *reißen* "рвати" *reist* від *reisen* "подорожувати"; *isst* від *essen* "їсти" та *ist* від *sein* "бути"; 2) 3 ос. одн. і 3 ос. множини теперішнього часу: *sinnt* від *sinnen* "мислити" і *sind* від *sein* "бути"; 3) 2 ос. одн. наказового способу і 1 (3) ос.одн. претериту: *befiehl* від *befehlen* "наказувати" і *befiel* від *befallen* "нападати"; *lies* від *lesen* "читати" і *ließ* від *lassen* "залишати"; 4) 3 ос. одн. теперішнього часу і дієприкметник минулого часу: *genießt* від *genießen* "насолюдовуватися" і *geniest* від *niesen* "чихати"; 5) дієприкметники минулого часу: *gestäubt* від *stäuben* "випирати пил" і *gestäubt* від *stäuben* "сікти"; 6) 1 (3) ос. одн. претериту і 3 ос. одн. теперішнього часу: *standst* від *stehen* "стояти" і *standzt* від *stanzen* "штампувати"; 7) 3 ос. одн. теперішнього часу і 2 ос. одн. наказового способу: *schallt* від *schallen* "звучати" і *schalt* від *schalten* "включати". У вибірці зафіксовано також іменники з різною формою множини: *Fälle* від *Fall* "випадок" і *Felle* від *Fell* "хутро"; *Gärten* від *Garten* "сад" і *Gerten* від *Gerte* "лозина".

Наведені вище типи омофонів зафіксовано в межах однієї частини мови. Проте більшість парадигм утворені міжчастиномовними омофонами, які входять до складу лексико-граматичних й граматичних рядів омофонів. Найбільш репрезентативну групу становлять омофонічні парадигми з іменників і дієслів, як-от:

1) іменник стоїть в початковій формі, а протичлен лексико-граматичної парадигми – у формі: а) 3 ос. одн. претериту: *das Aas* "падь" і *aß* від *essen* "їсти"; *der Bug* "ніс корабля" і *buk* від *backen* "пекти"; *die Kante* "край" і *kannte* від *kennen* "знати"; *die Küste* "узбережжя" і *küßte* від *küssen* "цілувати"; б) 1 (3) ос. мн. претериту: *der Namen* "ім'я" і *nahmen* від *nehmen* "брати"; в) 2 ос. мн. претериту: *der Saat* "сівба" і *saht* від *sehen* "бачити"; г) 2 ос. одн. теперішнього часу: *die Geest* "піщане місце" і *gehst* від *gehen* "йти"; *der Hengst* "жеребець" і *hängst* від *hängen* "висіти"; д) 3 ос. одн. теперішнього часу: *das Hemd* "сорочка" і *hemmt* від *hemmen* "затримувати"; *das Feld* "поле" і *fällt* від *fallen* "падати"; *das Leid* "страждання" і *leiht* від *leihen* "позичати"; *der Pakt* "договір" і *packt* від *packen* "схопити"; *der Wirt* "господар" і *wird* від *werden* "становити"; е) 2 ос. мн. теперішнього часу: *die Last* "вантаж" і *laßt* від *lassen* "залишати"; *das Volt* "вольт (вимір в електриці)" і *wollt* від *wollen* "хотіти"; є) інфінітив дієслова: *rächen* "помститися" (двн. *rehhan*, свн. *rechen*) і *der Rechen* "граблі" (двн. *rehho*, свн. *reche*);

2) дієслово стоїть в початковій формі (інфінітиві), а іменник – у множині: *leihen* "позичати" і *die Laien* від *der Laie* "аматор"; *läuten* "дзвонити" і *den Leuten* (давальний відмінок множини від *Leute* "люди").

Іменники в початковій формі утворюють низку омофонічних міжчастиномовних лексико-граматичних рядів з такими частинами мови: а) прикметниками: *die Bahre* "носілки" і *bare* від *bar* "оголений"; *der Bund*

"союз" і *bunt* "кольоровий"; *die Kelter* "виноградний прес" і *kälter* (вищий ступінь порівняння прикметника) від *kalt* "холодний"; б) займенниками: *der Mann* "чоловік" і *man*; в) прислівниками: *das Meer* "море" і *mehr* від *viel* "багато"; г) прийменниками: *der Bei* "бай (пан)" і *bei* "у, при, біля, за".

Цілу низку омофонічних міжчастиномовних рядів утворюють також дієслова в початковій або змінній формі. При цьому один із протичленів лексико-граматичного ряду стоїть, як правило, в основній формі: а) 2 ос. одн. теперішнього часу дієслова і прикметник: *wehrt* від *sich wehren* "захищатись" і *wert* "цінний"; *strickt* від *stricken* "в'язати" і *strikt* "точний"; б) 2 ос. одн. наказового способу і прикметник: *hol* від *holen* "принести" і *hohl* "порожній"; в) 1 (3) ос. одн. претерита і прикметник: *war* від *sein* "бути" і *wahr* "правдивий"; г) дієслово і займенник: *dehnen* "розтягувати" і *denen* (давальний відмінок, вказівного й відносного займенника); *sieh* від *sehen* "бачити" (2 ос. одн. наказового способу) і *sie* "вона; вони" (особовий займенник); *wehr* від *sich wehren* "захищати" (2 ос. одн. наказового способу) і *wer* "хто" (питальний займенник); д) 3 ос. одн. дієслова в теперішньому часі і прислівник: *dorrt* від *dorren* "сохнути" і *dort* "там"; *faßt* від *fassen* "схопити" і *fast* "майже"; е) 3 ос. одн. дієслова в минулому часі і прислівник: *fiel* від *fallen* "падати" і *viel* "багато"; є) 2 ос. одн. дієслова в теперішньому часі і прислівник: *sonnst* від *sich sonnen* "лежати на сонці" і *sonst* "інакше"; ж) дієслово, прийменник і сполучник: *biß* від *beißen* (3 ос. одн. претериту) "кусати" і *bis* "до, поки". Нами виявлено також два приклади граматичних омофонічних парадигм, які включають дієслова в 1 ос. одн. теперішнього часу і прикметники: *dürste* від *dürsten* "мати спрагу" і *dürste* від *dürr* (вищий ступінь порівняння прикметників) "сухий"; *fordere* від *fordern* "вимагати" і *vordere* (форма відмінювання від *vorder* "передній").

Серед граматичних міжчастиномовних омофонів варто відмітити, насамперед, оморяди, утворені з іменників у множині і дієслів у теперішньому, рідше в минулому часі, як-от: *die Märkte* від *der Markt* "ринок" і *merkte* від *merken* "помітити"; *die Sätze* від *der Satz* "речення" і *setze* від *setzen* "ставити"; *die Schwanke* від *der Schwank* "скетч" і *schwenke* від *schwenken* "розмахувати".

У німецькій мові трапляються також омофонічні морфеми, які утворюють оморяди з іменниками, як-от: *Ende* "кінець" і префікс *ent-* у словах *entbehren*, *entdecken*, *Entgelt*; *der Saal* "зал" і суфікс *sal-* у словах *Rinsal*, *Schicksal*, *Labsal* або складниками композитів: *der Brand* "пожежа" і перший безпосередній складник *Brannt-* у слові *Branntwein* "горілка". Деякі морфеми омофонічні іншим морфемам, як-от: суфікс *end-* у складі дієприкметника теперішнього часу і суфікс *ent-* іншомовного походження (*Dividend*, *Promovend*, *Präsident*, *Student*).

Проведений аналіз показав, що джерелом появи лексичних омофонів є збіги у фонетичному розвитку генетично різних слів. До утворення лексично-граматичних омофонів привела граматична видозміна одного з компонентів омофонічного ряду. Граматичні омофони виникли внаслідок морфологічної зміни протичленів у парадигмі, а саме: утворення множини іменників, ступенів порівняння прикметників, відмінювання дієслів тощо. Словотворчі процеси не відіграють значної ролі в розвитку омофонів. Тут можна назвати тільки невеликі групи морфем, які збігаються з деякими словами чи частинами слів.

Серед досліджених нами 190 омофонічних парадигм 82 утворені зі слів однієї частини мови і 108 містять міжчастиномовні омофони. Омофони не заважають спілкуванню, їх легко диференціюють на парадигматичній і синтагматичній осі.

Перспективним вважаємо дослідження орфографічних, морфологічних, словотворчих, семантичних й контекстуальних чинників як засобів розрізнення омофонів. Крім того, доцільно розглянути явище омофонії з погляду функціонування омофонів у тексті, зокрема, використання омофонів у каламбурах для створення комічного ефекту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Абаев В. И. О подаче омонимов в словаре / В. И. Абаев // Вопросы языкознания. – 1957. – № 3. – С. 31–43.
2. Öhmann E. Über Homonymie und Homonyme im Deutschen / E. Öhmann. – Helsinki : Finnische Literaturgesellschaft, 1934. – 142 S.
3. Schippan Th. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache / Thea Schippan. – Tübingen : Niemeyer, 2002. – 306 S.
4. Rieme J. Gleich gesprochen, verschieden geschrieben / J. Rieme. – [2. Aufl.]. – Leipzig : Bibliographisches Institut, 1990. – 118 S.
5. Малаховский Л. В. Теория лексической и грамматической омонимии / Л. В. Малаховский. – М. : Наука, 1990. – 238 с.
6. Голев Н. Д. Омофонический и омографический фонды современного русского языка / Н. Д. Голев // Известия Алтайского государственного университета. – Серия "История. Педагогика. Филология. Философия". – 1999. – № 4. – С. 94–101.
7. Стеріополо О. І. Теоретичні засади фонетики німецької мови / Олена Іванівна Стеріополо. – Вінниця : Нова Книга, 2004. – 320 с.

REFERENCES (TRASLATED & TRANSLITERATED)

1. Abaiev V. I. O podache omonimov v slovare [Homonyms in the Dictionary] / V. I. Abaiev // Voprosy yazykoznaniiia [Linguistics Questions]. – 1957. – № 3. – S. 31–43.

2. Öhmann E. Über Homonymie und Homonyme im Deutschen / E. Öhmann. – Helsinki : Finnische Literaturgesellschaft, 1934. – 142 S.
3. Schippan Th. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache / Thea Schippan. – Tübingen : Niemeyer, 2002. – 306 S.
4. Rieme J. Gleich gesprochen, verschieden geschrieben / J. Rieme. – [2. Aufl.]. – Leipzig : Bibliographisches Institut, 1990. – 118 S.
5. Malakhovski L. V. Teoriia leksicheskoi i grammaticheskoi omonimii [The Theory of the Lexical and Grammatical Homonymy] / L.V. Malakhovski. – M. : Nauka, 1990. – 238 s.
6. Golev N. D. Omofonicheski i omograficheski fondy sovremennogo russkogo yazyka [Omophonic and Homographic Corpora of the Modern Russian] / N. D. Golev // Izvestiia altaiskogo gosudarstvennogo universiteta [News of the Altai State University]. – Seriya "Istoriia. Pedagogika. Filologiya. Filosofiya". – 1999. – № 4. – S. 94–101.
7. Steriopol O. I. Teoretychni zasady fonetyky nimetskoï movy [The Theory of German Phonetics] / Olena Ivanivna Steriopol. – Vinnytsia : Nova Knyga, 2004. – 320 s.

Матеріал надійшов до редакції 26.01. 2012 р.

Кійко С. В. Омофони в современном немецком языке.

В статье выделены омофоны современного немецкого языка, проанализированы их количественный и качественный состав, установлены причины их появления и предложены их частеречевая, фонетическая и морфологическая типологии. Среди проанализированных нами 190 омофонических парадигм 82 образованы из слов одной части речи и 108 состоят из омофонов разных частей речи.

Причиной возникновения лексических омофонов являются совпадения в фонетическом развитии генетически различных слов, лексико-грамматических и грамматических омофонов – морфологические видоизменения одного из компонентов омофонического ряда.

Kiyko S. V. Homophones in the Modern German.

The article deals with the analysis of homophones of the modern German. Their quantitative and qualitative structures are analyzed, the reasons of their occurrence are established and their speech part, phonetic and morphological typologies are found out. Among 190 homophonic paradigms 82 are formed of the words of the one part of speech and 108 consist of homophones of different parts of speech. The occurrence reason of lexical homophones is the coincidence in the phonetic development of genetically various words, lexico-grammatical and grammatical homophones – morphological modifications in one of the components of homophonic groups.